

**TAVŞAN UYUZU (SARCOPTES VE PSOROPTES CUNICULI) VE KEDİ UYUZU (NOTOEDRES CATI)'NUN
NEGUVON VE ASUNTOL İLE TEDAVİSİ ÜZERİNDE
ARAŞTIRMALAR**

M. Mihri Mimioğlu* Kâmil Göksu** Sıtkı Güler***

Giriş

Yurdumuz, ektoparazitlerin gelişmesi bakımından çok elverişli iklim şartları göstermektedir. Yer yüzünde bulunan, insan ve hayvanlarda büyük kayıplara ve önemli hastalıkların (Malaria, Trypanosomosis, Leishmaniosis, Piroplasmosis, Spirochaetosis ve Rickettsiosis gibi) naklinde rol alan arthropoda'ların birkaçı müstesna diğerleri memleketimizde yaygın durumdadır.

Hayvanlarda ektoparazitlere genel olarak önem verilmez. Bu yüzden meselâ uyuzun tedavisi de ihmal edilir. Halbuki uyuz hastalığını meydana getiren akarların verdikleri zararlar küçümsenmemelidir. Uyuzlu hayvanlar besin maddelerinin en az % 10 undan faydalanamazlar. Gelişmelerinde gerileme görülür, hastalar ölüme sürüklenirler. Nitekim Ankara Tıp Fakültesinden gönderilen tavşanlarda ileri derecede uyuz hastalığı seyretmekte ve hayvanlar kaşeksiden ölüme sürüklenmekteydiler. Tedavi ettiğimiz kedi de kaşektik durumda ve ölmek üzere idi.

Ektoparazitli hayvanların diğer hastalıklara karşı olan dayanıklılıkları da bir hayli azalır. Uyuz etkenlerinin, özellikle yumurtaları vücut dışında hayatiyetlerini uzun süre devam ettirirler. Bu bakımdan hastalık bir hayvandan diğerine kolaylıkla geçer. Bazı uyuz etkenleri hayvanlarda latent seyreder, hiçbir klinik belirti görülmez; bu gibi olaylar hastalıkla savaşı güçleştirmektedir.

Organik fosfatlı ilâçlar keşfedildikten sonra ektoparazitlere karşı olan savaş çok etkili bir hal almağa başlamıştır. Bu ilâçlar 1930

* A. Ü. Veteriner Fakültesi, Protozooloji, Tıbbî Artropodoloji ve Paraziter Hastalıklarla Savaş Kürsüsü Profesörü. Ankara - Türkiye

** Aynı Kürsüde Doçent.

*** Aynı Kürsüde Uzaman Adayı Vet. Hek.

yılında Almanya'da hazırlanmıştır. Önce tahıl parazitlerine karşı kullanılmış, sonra hayvanlar için zararsız oldukları anlaşıl原因arak hayvan parazitlerine karşı da 10 yıldan beri tatbikat alanına konulmuştur.

Literatür Bilgi

Roberts¹³ ve çalışma arkadaşlarına göre üç çiftlikte 378 baş domuza % 01 oranındaki Lindane'in sudaki suspansiyonundan püskürtülmüş ve Sarcoptes uyuzu invazyonuna maruz kalmış hayvanlar bir defada sağalmışlardır.

Fleischer⁸ ve arkadaşlarına göre evcil hayvanlar Neguvon'a aşağıdaki dozlarda tahammül edebilmektedir:

Tavuk	50 mg/Kg.
Tavşan	150 mg/Kg.
Kedi	30 mg/Kg.
Köpek	50-75 Mg/Kg.
Köpek	100 mg/Kg.
Sığır	75 mg/Kg.
At	50-70 mg/Kg.

Araştırmacıya göre domuzlar daha önce aç bırakılarak yemlerine 50 mg/ Kg. Neguvon karıştırılmış, yemlerini tamamiyle yemişlerdir. 150 mg /Kg. verildiği zaman zehirlenme belirtileri görülmüştür; sendeleme, kaslarda titreme, salya akaması ve ishal gibi. Doz 300 mg / Kg. a çıkarıldığı zaman Neguvon hayvanları öldürmektedir. Bu bakımdan ilaç ağız yoluyla verilirken hayvanın iyi bir şekilde tartılması gerekir.

Domuzlarda zehirlenme belirtileri görüldüğü zaman % 1 atropin sulfatdan 2 - 3 cc deri altına enjekte edilmelidir. Denemeler 309 domuz üzerinde yapılmış ve hayvanlar tamamiyle iyileşmişlerdir. Tedavi ile birlikte ahırların dezenfeksiyonuna önem verilmelidir. Peros tedaviyle birlikte hayvanların üzerine % 0, 5 Neguvon solüsyonu püskürtülürse daha erken sonuç alınmaktadır.

Bchernz² ve arkadaşlarına göre klorlu hidrokarbonlara karşı birçok parazitlerin gittikçe artan bir rezistans kazanmaları dolayısıyla koyun ektoparazitleriyle savaşta Asuntol ve Neguvon ile denemeler yapılmıştır. Asuntol'un % 50 W. P. ve Neguvon'un ticaretteki % 100 oranındaki preparatı kullanılmıştır. İlaç banyo suretiyle tatbik edilmiş, koyunların *Lucilia sericata*, *Chrysomyia chlorapiga*, *Dammalinya ovis*, *Melophagus ovinus*, *Rhipicephalus bursa*, *Rhipicephalus evertsi* (ergin şekilleri) *Amblyomma cayannense* ve *Amblyomma hebraeum*'

lara karşı çok iyi etki yaptığı fakat ilâcın hayvanların üzerinde uzun süre kalmadığı tesbit edilmiştir.

Endrejat⁶ a göre 1958 yılında Psoroptes uyuzundan hasta keçilere Neguvon'un % 0,5 sudaki solüsyonundan bir pamukla bütün vücuda tatbik edilmiştir. Tedaviye beşer gün ara ile üç defa devam edilmiştir. Oğlaklar için 0, 25, ergin keçiler için ise 0,5 litre solüsyon kullanılmıştır. Bütün olaylar tedaviye cevap vermiş, yalnız bir olayda dördüncü defa tedaviye ihtiyaç hissedilmiştir. Dört ay sonra yapılan muayenede nüks görülmemiştir. Tedavi akşamları tatbik edilmiştir, hayvanlar ıslak olarak ağıllarına konulmuş, üzerlerine dökülen ilâç dolayısıyla ağılların ayrıca dezenfeksiyonuna ihtiyaç hasıl olmamıştır. İlâç tatbikatı esnasında insanların zehirlenmemesi için tedbir alınmalıdır.

Araştırmacıya göre Neguvon ayrıca Demodex'li iki köpeğe de tatbik edilmiş. Birinci köpeğe üçer gün ara ile altı defa, diğerine üçer gün ara ile dokuz defa tatbik edilmiştir. % 0,5 solüsyonu ile yapılan tatbikat sonucunda üçüncü tedaviyi mütaakip hayvanların umumi hali düzelmiş, yeni kıllar çıkmaya başlamıştır.

Burch⁴ Dow 57 (Ectoral) kedi ve köpeklerin kene, pire, bit, demodex ve Sarcoptes uyuzlarına karşı denenmiştir. İlâç ya merhem şeklinde ya ağız yoluyla veya her ikisi birden kullanılmıştır. Aynı şekilde kulak uyuzuna (Otodectes) karşı da denenmiştir. Denemeler 1185 kedi ve köpek üzerinde yapılmıştır. Ağız yoluyla 50 mg/Kg. oranında ilâç verilmiştir. İlâcın kenelere % 86, pirelere % 81, bitlere tamamen, Demodektik uyuza % 96, diğer uyuz etkenlerine karşı tamamen etkili olduğu görülmüştür. İlâcın zararlı etkileri çok az olmuştur.

Colglazier⁵ e göre Ronnel'in % 2 lik sudaki solüsyonu haftada bir veya iki defa olmak üzere üç ilâ sekiz hafta köpeklerin üzerine sürülmek suretiyle Demodex canis'e karşı etkili olduğu görülmüştür.

Kimura¹⁰ ya göre köpeklerde uyuz hastalığının tedavisi güç olmakla beraber Neguvon kullanılmış ve memnuniyet verici sonuçlar alınmıştır. Daha birinci tatbikten sonra hayvanlar kaşıntudan kurtulmuşlar, çok ilerlemiş olaylarda bile bir aylık tedaviden sonra tam bir şifa elde edilmiştir. Neguvon şu tarzda hazırlanmıştır: Alkol üç misli sulandırılmış, bunun içerisinde Neguvon, 1/200 oranında eritilmiştir. (% 0,5 Neguvon). Birinci olay altı aylık ve altı kilogram ağırlığında bir köpektir. O zamana kadar yapılan tedaviden müsbet bir sonuç alınamamıştı. Köpeğin vücudu hemen hemen tüsüzdü. Köpeğe kas içine 200. 000 U. İ. penisilin yapıldı. Ağız yolula 50

mg / Kg. Neguvon verildi. % 0, 5 Neguvon solüsyonuyla da vücut fırçalandı. Bu tedavi iki gün ara ile tekrarlandı. Üçüncü tedaviden sonra kaşıntı durdu, ciltteki lezyonlar kayboldu, deri normale döndü. Altıncı tedaviden sonra yani oniki gün içinde tüyler çıkmağa başladı. Yedinci tedaviden sonra tüyler daha belirli bir hale geldi. Bundan on gün sonra da hayvan tamamiyle iyileşti. İki olay daha aynı şekilde tedavi edilmiş ve müsbet sonuç alınmıştır.

Fabian⁷ ve arkadaşlarına göre ikinci derecede Demodex uyuzundan hasta, köpeğe ilk gün % 0, 5, üç gün sonra % 2 Neguvon solüsyonuyla yıkamak suretiyle tedavi tatbik edilmiştir. Bu tedavi bir defa daha tekrar edilmiştir. Tedaviden sonra hayvanda salya akması görülmüş, üçüncü tedaviden sonra ise hayvan düzelmeye ve derideki lezyonlar kaybolmaya başlamıştır. Kardeş olan diğer iki köpekte Neguvon'un % 2 - 4 solüsyonuyla aynı şekilde yıkanmış, görülen zehirlenme belirtileri atropinle giderilmiş ve hayvanlar şifa bulmuşlardır. Bir köpeğe yanlışlıkla Neguvon'un % 20 solüsyonuyla tedavi yapılmış, hayvanda bazı zehirlenme ârazı görülmüş ise de üç gün sonra bunlar kaybolmuştur. Bundan sonra yaygın Demodex'li üç aylık ile 1,5 yaşında diğer yedi köpek de Neguvon'la tedavi edilmişlerdir. Beş köpek dört ile beş gün ara ile % 1 - 2 oranında, bilâhara % 3 - 4 oranında Neguvon'la yıkanmıştır.

Derideki lezyonlar dört ile sekizinci tedaviden sonra kaybolmuştur. Tedavi esnasında köpeklerin dietlerine önem verilmiş ve hayvanlara A, D vitamini, kalsiyum ve proteinli besin maddeleri verilmiştir. Bu tarzda bütün köpeklerin tedavi edildikleri müşahede edilmiştir.

Smiths¹⁴ e göre oniki Demodex'li sığır üzerinde Co - Ral'in % 0,5 solüsyonundan pulverizasyon şeklinde tedavi denemeleri yapılmış fakat ilâcın etkili olmadığı görülmüştür.

Nemeseri¹¹ ve arkadaşlarına göre Budapeşte mezbahasına Macaristan'ın her yerinden gelen 1 - 12 yaşlarında ceman 2217 sığır üzerinde inceleme yapılmıştır. Bunlardan 141 başın Demodex uyuzuna yakalanmış oldukları tesbit edilmiştir. Dişi hayvanların erkeklerden daha yaygın şekilde uyuza yakalandıkları anlaşılmıştır. 2 - 3 aylık buzağılarda Demodex uyuzuna rastlanmamıştır. Hasta hayvanlara 1 - 2 gün ara ile 2 - 3 defa deriye iyice nüfuz etmesini sağlayarak Neguvon'un % 2 solüsyonu tatbik edilmiştir. İlâcın toksik etkisi görülmemiştir. Bundan sonra derideki lezyonlar kaybolmaya başlamış ve derinin mikroskopik muayeneinde akarların ölmüş oldukları görülmüştür. Araştırmacılara göre nemli ve sıcak havalarda yeni

enfeksiyonlar olabileceğinden hayvanlar akarisit solüyonlarla yıkanmalıdır.

Bonhardt³ a göre ektoparazitlere karşı püskürtme yoluyla Neguvon kullanılmış ve iyi sonuç alınmıştır. Araştırmacı uyuz tedavisinde şu tedbirlere baş vurulmasını tevsiyeye etmektedir.

1 - Hayvanlar 8 - 10 gün ara ile tekrar tekrar tedavi edilmeli.

2 - Ahırlar sıcak sodalı sularla temizlenmelidir. Ahırlarda bulunan bütün hayvanlar bir arada tedavi edilmelidir.

3 - Koruyucu tedbir olarak hayvanlar yılda bir iki defa ve yeni satın alınan hayvanlar hemen ilâçlanmalıdır.

Beesley¹ e göre *Dermanyssus gallinae*'ye karşı % 0, 25 oranında Fenchlorfos, Cumaphos veya Trichlorfon kullanılmış ve tavuklarda herhangi bir zehirlenme belirtisi görülmemiştir. İlâç püskürtme suretiyle tatbik edilmiş ve bütün akarların öldüğü görülmüştür. Tavuklar başka bir kümese nakledilerek kümesler de esaslı bir şekilde ilâçlanmıştır.

Günther⁹ e göre 38 domuz üzerinde yapılan araştırmalarda hayvanlarda şiddetli bir kaşıntı, deride lezyonlar, gelişmelerinde gerilik görülmüştür. Domuzların ortalama ağırlığı 25 - 70 Kg. idi. Mikroskopik muayenede *Sarcoptes* tesbit edildi. Dışkı muayenesinde hayvanlarda çok sayıda *Ascaris lumbricoides* de bulunduğu anlaşıldığından Neguvonun % 0,15 sudaki eriyiği ile uyuza karşı banyo yapılmış, Askarislere karşı da kg. canlı ağırlık için 50 mg. hesabiyle yemlerine karıştırılmak suretiyle Neguvon verilmiştir. Tedaviden 4 - 5 gün sonra derideki lezyonlar kaybolmuş ve kaşıntı durmuştur. Domuzlarda bir hafta sonra yapılan dışkı muayenesi Askarit yönünden menfi sonuç vermiştir. İlâcın artan kısmıyla de hayvanların yemlikleri dezenfekte edilmiştir.

Neubrant¹² a göre domuz *Sarcoptes* uyuzu daha ziyade iyi beslenmeyen, bakımsız hayvanlarda zararlı olmaktadır. Araştırmacı domuzların *Sarcoptes* uyuzunun % 6 Neguvon süspansiyonu ile tedavisi üzerinde çalışmıştır. Yazara göre bu süspansiyonun solüyon halindeki Neguvon'a nazaran elverişli tarafları vardır. Çünkü süspansiyon cilt üzerindeki kabukları yumuşatmakta ve uzaklaştırmaktadır. Süspansiyonun yağlı olması bunda rol oynuyor. İlâç iyi etki yapmış ve domuzlarda zehirlenme belirtisi görülmemiştir. Tedavi yanında ağıl hijyeni ile de ilgilenmek, dezenfeksiyona önem vermek lâzımdır. Araştırmacı tedavi edilen 140 domuzun hepsinin şifa bulduğunu ve % 100 sonuç aldığını bildirmiştir.

Materyal ve Metot

Neguvon ve Asuntol ile yaptığımız denemelerde kullandığımız tavşanlar, A. Ü. Tıp Fakültesinin tecrübe hayvanları olup dört tanesi teşhis ve tedavileri için 3 / 1 / 1965 günü Kürsümüze gönderilmiştir. Bunlarda *Sarcoptes cuniculi* ve *Psoroptes cuniculi* (kulaklarında) teşhis edilmiştir. Bunun üzerine Tıp Fakültesine gidilerek bütün tavşanlar muayene edilmiş ve hasta olan sekiz hayvanın daha yerinde tedavi edilmesi tavsiye edilmiştir. Kürsümüze getirilen birinci grup dört tavşanın baş, boyun, ön ve arka ayaklar, karın ve kuyruk bölgelerindeki deride uyuzdan ileri gelen lezyonlar ve kalın kabuklarla örtülü bulunuyordu.

Yerinde tedavileri yapılan ikinci grup sekiz tavşandaki lezyonlar daha ziyade burunda ve çok daha hafif olmak üzere ayakların nihayetinde yer almıştı. Hayvanların tedavisine 11 / 1 / 1965 günü başlanmış fakat kısa zaman sonra esasen kaşektik durumda olan üç tavşan ölmüştür. Notoedres cati tesbit ettiğimiz uyuzlu kedi ise Gazi Osman Paşa Mahallesi Hemşehri sokakta bir aile tarafından 12 / 5 / 1965 günü Kürsümüze gönderilmiş, 17 / 5 / 1965 günü tedavisine başlanmıştır. Kedinin baş ve boynu tamamıyla kalın kabuklarla örtülü olduğundan hayvan gözlerini açamıyacak durumdaydı ve kaşeklikti. Asuntol'un % 0,5, % 01, % 02 oranındaki; Neguvon'un % 15 oranındaki solüsyonları kompres tarzında bütün hastalara tatbik edilmiştir. Hastaların iyi beslenmesine itina edilmiştir.

Deney - 1 - (Asuntol)

Bu ilaç sekiz tavşan üzerinde denenmiştir. Birinci grup dört tavşanda *Sarcoptes cuniculi* bütün vücuda yayılmıştı. Dört milimetre kalınlığında bir kabukla baş, boyun, ön ve arka ayaklar ve kuyruk çevreleri örtülü bulunmaktaydı. Bu tavşanlardan ikisinin derilerindeki kabuklar ilaçlamaya tâbi tutulmadan önce ılık suyla biraz temizlendi. İkinci grup dört tavşanda ise lezyonlar burun bölgesi ve ayak uçlarında bulunmaktaydı.

Asuntol'un % 0,5 lik solüsyonu ılık suda hazırlandıktan sonra birinci grup tavşanların vücutlarının yarısı kompres tarzında ilaçlandı. İkinci grup tavşanların da lezyonların bulunduğu baş ve ayak uçları aynı solüsyonla ve aynı şekilde ilaçlandı. İlk ilaçlamadan üç gün sonra yapılan deri kazıntısı muayenelerinde canlı uyuz etkenleri görüldü. Fakat kalın kabuklarda yer yer düşmeler de vardı. Üç gün sonra yapılan ikinci muayenede ise ikinci grup tavşanlarda tam bir iyileşme olduğu anlaşıldı. Derideki kabuklar dökülerek normal deri belirmiş ve

tüyleri de çıkmaya başlamıştı. Birinci grup tavşanlarda canlı etkenler görüldüğünden aynı şekilde ve oranda ilaç tatbik edildi. Ertesi günü birinci grup tavşandan bir tanesi ölü bulundu. Otopsi raporunda ölüm sebebi kaşeksi idi. İkinci ilaçlamadan bir hafta sonra kabukların döküldüğü ve normal derinin meydana gelerek tüylerin çıkmakta olduğu görüldü. Aynı zamanda vücutlarının diğer lezyonlu kısımları aynı solüsyon ve usulde ilaçlandı. Bir hafta sonra kabuklarda düşmeler görüldü. % 01 Asuntol solüsyonu ile bütün vücutları kompres tarzında ilaçlandı. Bütün bu tedavi süresince tavşanların iştahlarının olmadığı ve az gıda aldıkları müşahede edildi. Her ilaç tatbikinden sonra kafesleri değiştirildi. Son ilaç tatbikinden bir hafta sonra tavşanların bir tanesinde hiçbir lezyon kalmadı, deri ve tüyleri normale döndü. Fakat aynı zamanda da tortikollis şekillendi; yem yemesi hemen hemen durdu, ve beş gün sonra da öldü. Otopsi raporu kaşeksiden ölümdü. Diğer iki tavşanda son ilaçlamadan iki hafta sonra göz etrafı ve burun uçlarında tekrar uyuz lezyonları belirdi. Bir tanesinin ön ayaklarında da kabuklanmalar vardı. Bu defa Asuntol'un % 02 solüsyonu hazırlanarak vücutları kompres tarzında ilaçlandı. Bir hafta sonra yapılan muayenelerinde uyuzun devam ettiği tesbit edildi. Bir gün sonra da birinci tavşanda tortikollis şekillendi; yiyip içmesi çok azaldı ve tortikollis şekillendikten altı gün sonra öldü. İkinci tavşanda uyuz lezyonları arka ayaklar ve kuyruk çevrelerinde de belirdi. Bu defa Asuntol tedavisi bırakılarak Neguvon tedavisine başlandı

Deney - 2 - Neguvon

Sarcoptes cuniculi tesbit edilen beş tavşan üzerinde deneme yapıldı. Bunlardan birisi Asuntol ile tedavi edilemeyen taşvandı. Diğer dört tavşanda uyuz lezyonları burun ucu ve ayaklarda bulunuyordu. Neguvon'un % 015 solüsyonu ılık suda hazırlanarak tavşanların bütün vücutları kompres tarzında ilaçlandı. Bu tavşanlardan ikisinde kulak uyuzu (Psoroptes cunuculi) da bulunuyordu. İlaç kulak içlerine de tatbik edildi. İlaçlamadan dört gün sonra tedavi edilen iki tavşanda % 0,15 Neguvon solüsyonu ile kompres tarzında tekrar ilaç tatbik edildi. Diğer ikisine de ağız yoluyla 50 mg/ Kg. Neguvon verildi. Dört gün sonra yapılan muayenelerinde tam bir iyileşme olduğu görüldü.

Asuntol tedavisine mukavemet eden bir tavşana da ağız yoluyla 50 mg/ Kg. Neguvon verildi.

Bir hafta sonra yapılan muayenede canlı uyuz etkenleri görüldüğünden oral tedavi aynı dozda tekrarlandı. Bir hafta sonra tekrar muayene edildiğinde hastalığın devam ettiği anlaşıldı. Bu defa oral tedaviden

vazgeçilerek Neguvon'un %015 sudaki solüsyonundan kompres tarzında bütün vücut ilâçlandı Bir hafta sonra yapılan muayenede, canlı uyuz etkenlerine rastlanmadı, derinin normale dönmüş olduğu görüldü. Bundan bir hafta sonra ise tavşan tamamen iyileşmişti. Tedavi edilen diğer tavşanlarla beraber Tıp Fakültesine iade edildi.

Dency - 3 - Neguvon

Notoedres cati'den ileri gelen kalın kabuklarla baş, boyun ve çene altı bölgeleri örtülü bulunan bir kedide, Neguvon'un % 015 sudaki solüsyonu kompres tarzında denendi. İlâç tatbikinden dört gün sonra derideki kabuklarda düşmeler başladı. Lezyonlu yerlerden alınan deri kazıntılarının muayenelerinde canlı uyuz etkenlerine rastlanmadı. İlâçlamadan bir hafta sonra bütün kabukların dökülüp derinin normale döndüğü görüldü.

Bütün tedavi edilen hayvanların üç ay sonra yapılan muayenelerinde nüks olayı görülmedi. Bütün tavşanlar tamamen iyileşmişti.

Özet

1 - Sarcptes cuniculi' den mütevellit uyuz vak'asında Asuntol'un % 0.5, % 0.1, % 0.2 solüsyonları kompres tarzında altı tavşan üzerinde denenmiş beş tavşanda müsbet sonuç alınmış, bir olay asuntol'a mukavemet etmiştir.

2 - Sarcptes ve Psoroptes cuniculi den mütevellit beş uyuzlu tavşanda Neguvon'un % 015 sudaki solüsyonu kompres tarzında kullanılarak hepsinden müsbet sonuç alınmıştır.

3 - Bir Sarcptes cuniculi vakasında ağızdan yapılan 50 mg/Kg. Neguvon tedavisi müsbet netice vermemiştir.

4 - Bir kedide Notoedres cati'den ileri gelen uyuz vakasında Neguvon'un % 015 sudaki solüsyonu kompres tarzında bir defa tatbik edilmiş, ve müsbet sonuç alınmıştır.

5 - Hayvanların tedavisinden üç ay sonra yapılan muayenelerinde nüks görülmemiştir.

6 - İlâçtan ileri gelen zehirlenme olayına rastlanmamıştır.

S u m m a r y

Investigations on the Treatment of Rabbit Mange (Sarcptes and Psoroptes cuniculi) and Cat Mange (Notoedres cati) with Neguvon and Asuntol

1 - 0.05 %, 0.1 % and 0.2 % solution of Asuntol were used locally as wet compresses for the treatment of mange in rabbits ca-

used by *Sarcoptes cuniculi*. Of five out of six cases responded satisfactorily to the treatment.

2 - Five rabbits infested with *Sarcoptes cuniculi* and *Psoroptes cuniculi* were treated successfully in the same way with 0.15 % solution of Neguvon.

3 - Oral administration of Neguvon at the rate of 50 mg/Kg body - weight was not found to be effective at all.

4 - Local and single application of 0.15 % solution of Neguvon in the water was found to be very effective in one case of mange in cat caused by *Notoedres cati*.

5 - No recurrences were noticed among the treated animals at examinations which were made during the period of three months after finishing of the treatment.

6 - No harmful effect of the drug was noticed.

Hasta tavşan temini yönünden yardımlarını esirgemeyen Tıp Fakültesi Farmakoloji Kürsüsü Profesörü Dr. Şükrü Kaymakçalan'a teşekkürü bir borç biliriz.

L i t e r a t ü r

- 1 - **Beesley, W. N.** (1963): *The effect of three organophosphorus insecticides on certain arthropods which infest Livestock* Ann.Appl. Biol. 52, 295 - 303.
- 2 - **Behrenz, W., Federmann, M., Bolle, W. R.** (1959): *Experimental Investigations on Ectoparasite Control in Sheep*. Vet. med. Nachr. 4/59.
- 3 - **Bohnhardt, H.** (1963): *Erste Erfahrungen des hessischen Schweine gesundheitsdienstes in der Feststellung und Bekämpfung überertragbarer Krankheiten*. Vet. Med. Nachr. 1, 3 - 14.
- 4 - **Burch, G. R.** (1965): *Preliminary studies with Ectoral for control of ectoparasites in small animals*. Allied. Vet. 31, 69 - 72.
- 5 - **Colglazier, M. L., Enzic, F. D. and Wilkens, E. H.** (1960): *Some chemotherapeutic trials in canine demodectic mange*. Proc. helm. Soc. mash. 27, 139 - 145.
- 6 - **Endrejat, E.** (1959): *Die Behandlung der Sarcoptesraeude der Ziegen mit Neguvon*. Tierarzliche Umschau. 14, 9, 313 - 314.

- 7 - **Fabian, L. und Zoltan, L.** (1962): *Behandlung des Demodicose ekzems der Hunde mit organischen phosphorverbindungen (Neguvon-Bayer)*. Vet. med. Nachr. 4/62, 262 - 264.
- 8 - **Fleischer, R., Schulte, F., und Bolle, W. R.** (1957): *Die innerliche Anwendung des phosphonsaeureesterpreparates Neguvon (Bayer) gegen die Schweineraeude*. Vet. med. Nachr. 3/57, 131 - 142.
- 9 - **Günter, A. W.** (1964): *Behandlung der Sarkoptesraeude der Schweine mit Neguvon*. Vet. med. Nachr. 3/64 201 - 202.
- 10 - **Kimura, M.** (1961): *Praktische Erfahrungen mit Neguvon bei der Bekaempfung der Raeude des Hundes*. Vet. med. Nachr. 1/61, 45 - 46.
- 11 - **Nemeseri, L. und Szeke, A.** (1962): *Demodicosis der Rinder*. Vet. med Nach. 3/62, 194 - 195.
- 12 - **Neubrand, K.** (1964): *Die Behandlung der Schweineraeude mit Neguvon - Suspension % 6*. Vet. med. Nachr. 4/64, 239 - 245.
- 13 - **Roberts, I. H., und Rogoff, M.** (1953): *Organic Insecticides for the Control of Swine mange*. J. A. V. M. A. 123, 918, 227 - 231.
- 14 - **Smith, H. J.** (1962): *Bovine demodicidosis. VI. An attempt at treatment with a systemic organic phosphate insecticide*. Canad. J. Comp. Med. 26 - 42 (Vet. Bull. 32, 8, 1962).

Yazı "Dergi Yazı Kurulu"na 14. 9. 1965 günü gelmiştir.

Şekil 1. Tavşanlar tedaviden önce
Fig. 1. (the rabbit before treatment)

Şekil 2 Bir tavşanın tedaviden önceki hali. Baş ve ayaklardaki lezyonlar çok ilerlemiş
durumda idi.

Fig. 2 (The rabbit before treatment with progressive lesions on its head and feet.

Şekil. 3 Tavşanlar tedaviden önce
Fig. 3 (The rabbits before treatment)

Şekil. 4 Tavşan tedaviden sonra
Fig. 4 The rabbit after treatment)

Şekil. 5 Kedi tedavi edilmeden önce
Fig. 5 (The cat before treatment)

Şekil. 6 Kedi tedavi edildikten sonra
Fig. 6 (The cat after treatment)